

SULDAL KONTROLLUTVAL

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Dato: torsdag 16. november 2023
Tid: kl. 10.00
Stad: Suldal kommunehus

Forfall melder du til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 959 86 977
eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlemmer kalla inn særskilt. Medlemmer som meina seg ugilde, må gi melding om dette slik at varamedlemmer kan innkallast. Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sende til medlemmer/varamedlemmer.

Kommunedirektøren er invitert

SAKLISTE:

- 17/23 Godkjenning av protokoll frå møtet 07.09.23**
- 18/23 Kontrollutvalet sine oppgåver og ansvar**
- 19/23 Revisor si egenerklæring for 2023**
- 20/23 Orientering om revisjonsstrategi og forenkla etterlevingskontroll for 2023**
- 21/23 Bestilling av risiko- og vesentlegheitsvurderingar og planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2023 - 2027 for Suldal kommune**
- 22/23 Bestilling av eigarskapskontroll m/ forvaltningsrevisjon av IVAR IKS**
- 23/23 Oppfølging av revisjonsrapport «Styring og kontroll av investeringsprosjekt»**
- 24/23 Møteplan for 2024**
- 25/23 Referat- og orienteringssaker 16.11.23**

Ymse

Aksdal, 09.11.23

Otto Underbakke
Kontrollutvalsleiar

Sjur Hatlen
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (er invitert)
Varamedlem (til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	17/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 07.09.23**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Protokoll frå møte i Suldal kontrollutval 07.09.23 blir godkjent slik han ligg føre.

Vedlegg: protokoll frå kontrollutvalsmøte 07.09.23

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 07.09.23 følgjer vedlagt. Protokollen er lese gjennom og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er sendt kommunen slik han ligg føre. Det er ikkje komet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar eller evt. møteleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

SULDAL KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Torsdag 7. september 2023 blei det halde møte i Suldal kontrollutval under leiing av leiar Tormod Skeie.

MØTESTAD:	Suldal kommunehus, kommunestyresalen
MØTESTART-MØTESLUTT:	kl. 10.00 – kl. 12.10
MØTANDE MEDLEMMER:	Tormod Skeie (SV), Eldbjørg Sivertsen (Uavh.) og Henrik Halsne (Ap)
MØTANDE VARAMEDLEMMER:	Dag Fisketjøn (V) og Astrid Brommeland (Sp)
FORFALL:	Per Gudmund Øxtra (Sp), Ragnhild Sukka (V)
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgjevar Sjur Hatlen – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ ROGALAND REVISJON IKS:	Oppdragsansvarleg revisor Tore Kristensen
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Rådgjevar økonomi Ronny Medhus Rugland i sak 12
ANDRE SOM MØTTE:	Dagleg leiar Laila Steine, Suldal Vekst i sak 11
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Henrik Halsne ønsket at sak 14 blei handsama før sak 13. Utvalet støtta framlegget. Møtet blei lukka under handsaminga av sak 17, jf. off.l. §13/forvl. §13.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 10/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 20.04.23

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møte i Suldal kontrollutval 20.04.23 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 20.04.23 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 11/23 SULDAL VEKST AS - ORIENTERING OM SELSKAPET

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval tek gjennomgangen frå Suldal Vekst AS til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Dagleg leiar Laila Stene frå Suldal Vekst AS viste ein presentasjon og fortalde om selskapet. Selskapet blei etablert i 2010 og skifta namn våren 2023 til Næringshagen i Ryfylke AS. Ho gjorde greie for vedtektene. Føremålet er å leggje til rette for nyskaping og vekst i Ryfylke.

Vidare gjekk ho gjennom selskapet sine aksjonærar, dei største er: Suldal kommune med 27 %, SIVA med 22 % og private aksjonærar med 51 %.

Selskapet har seks faste tilsette fordelt på 5,5 årsverk.

Medlemmene fekk svar på spørsmål mellom anna om konflikt mellom eigarinteresser og om dei leverer i tråd med selskapet sine føremål.

Leiar takka for ei interessant og lærerik orientering.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23:

Suldal kontrollutval tek gjennomgangen frå Suldal Vekst AS til orientering.

SAK 12/23 OPPFØLGING AV TILRÅDINGAR - SULDAL KOMMUNALE NÆRINGSFOND (RSK-FONDET)

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tar kommunedirektøren si tilbakemelding om oppfølging av tilrådingar om «Suldal kommunale næringsfond» (RSK-fondet) til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Leiar innleia om saka. Rådgjevar Ronny Mehus Rugland orienterte kort om Suldal kommunale næringsfond. Administrasjonen hadde saman med leiinga av fondet betra rutine med registrering av søknadar og tildelingar frå fondet. I det nye registreringssystemet kjem det no fram kven som har blitt tildelt midlar og kor stor tildeling den enkelte har fått. Leiinga av fondet hadde opplevd kommunen som ein god støtte.

Dag Fisketjøn meinte at det var bra at det no blei ført ein betre oversikt over tildelingane frå fondet.

Utvalet stilte spørsmål og administrasjonen svara.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23 og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tar kommunedirektøren si tilbakemelding om oppfølging av tilrådingar om «Suldal kommunale næringsfond» (RSK-fondet) til orientering.

SAK 13/23 BUDSJETTFRAMLEGG 2024 - KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling:

Suldal kontrollutval gjer framlegg om eit samla budsjett for kontrollarbeidet i Suldal kommune for budsjettåret 2024 med ei totalramme på **kr 1 485 000,- eks mva** fordelt på følgjande:

Kontrollutvalet	kr	235 150
Kjøp av sekretariatsteneste	kr	213 000
Kjøp av revisjonstenester	kr	1 036 850

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Sekretær gjekk gjennom framlegg til budsjett. Det blei ein diskusjon i utvalet om midlar til «kurs og opplæring». Utvalet var samd om at det var viktig at nytt utval fekk god opplæring og at dei fekk delta på kurs/opplæring. Leiar gjorde framlegg om at ramma for kurs og opplæring blei auka frå kr 50 000 til kr 100 000. Samla utgifter til utvalet vil då bli på 285 150 kroner. Medlemmene støtta leiar sitt framlegg.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23 og innstilling:

*Suldal kontrollutval gjer framlegg om eit samla budsjett for kontrollarbeidet i Suldal kommune for budsjettåret 2024 med ei totalramme på **kr 1 535 000,- eks mva** fordelt på følgjande:*

<i>Kontrollutvalet</i>	<i>kr</i>	<i>285 150</i>
<i>Kjøp av sekretariatsteneste</i>	<i>kr</i>	<i>213 000</i>
<i>Kjøp av revisjonstenester</i>	<i>kr</i>	<i>1 036 850</i>

SAK 14/23 EVALUERING AV KONTROLLUTVALET SITT ARBEID I PERIODEN 2019 – 2023

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval ber sekretariatet samanfatte evalueringskjemaene og legge resultatet fram for det nye utvalet i novembermøtet.

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Leiar innleia om saka. Utvalet drøfta og kommenterte alle spørsmåla i skjema. Sekretæren oppmoda medlemmene til å sende inn skjema.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23:

Suldal kontrollutval ber sekretariatet samanfatte evalueringsskjemaene og legge resultatet fram for det nye utvalet i novembermøtet.

SAK 15/23 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

16. Statusoversyn pr. september 2023
17. Rogaland Revisjon – perioderapportering pr. 31.07.23
18. FKT – årsmøte 2023 – protokoll 31.05.23
19. E-postar frå Kjetil Nærheim (u.off. jf. offentleglova § 13, og forvaltningsloven § 13)

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Leiar gjorde greie for referatsakene. Revisor orienterte om status for revisjonsprosjekta.

Pkt. 19

Leiar gjorde greie for e-postar som var mottekne frå Kjetil Nærheim. Revisor orienterte kort om habilitetsreglane. Revisor vil sjekke opp om bruken av selskapsnummer ved tildelingar frå Ulla-Førre næringsfond har vore konsekvente.

Leiar meinte at henvendinga handlar om ei enkeltsak, som ikkje høyrer inn under utvalet sitt mandat.

Medlemmene støtta leiar sitt syn og går ikkje vidare med henvendinga.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23:

Suldal kontrollutval tek referat- og orienteringssakene 16 – 19 til orientering.

Sak 16/23 REVISOR SITT NUMMERERT BREV NR. 1

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval tar vedlagte nummererte brev nr 1, dagsett 24.08.23 frå Rogland Revisjon og revisor si gjennomgang i møtet til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 07.09.23:

Utvalet vedtok å handsama saka i lukka møte jf. off.l. §13/forvl. §13.

Revisor orienterte utvalet om innhaldet i brevet.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.09.23:

Suldal kontrollutval tar nummerert brev nr 1, dagsett 24.08.23 frå Rogland Revisjon og revisor si gjennomgang i møtet til orientering.

YMSE

Ingen saker blei tatt opp.

Neste møte: torsdag 16.11.23, kl. 10.00

Saker: opplæring, eigenerklæring frå revisor, revisjonsplan, bestilling av risiko og vesentlegheitsanalyse

Sand/Aksdal, 07.09.23

Tormod Skeie
Leiar

Sjur Hatlen
Kontrollutvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	18/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

KONTROLLUTVALET SINE OPPGÅVER OG ANSVAR

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval tar gjennomgangen av utvalet sine oppgaver og ansvar til orientering.

- Vedlegg:**
1. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
 2. Evaluering av arbeidet i perioden 2019 - 2023

Saksorientering

Sekretariatet vil i starten av møtet ha ein gjennomgang av dei viktigaste oppgåvene og arbeidsområda for kontrollutvalet. For nokre av medlemmane i utvalet er rolla som kontrollutvalsmedlem ny, og kanskje ikkje så kjent. Nokre medlem deltok på informasjonsmøtet i Aksdal 14. november og fekk ei innføring der. Det vert invitert til dialog ved gjennomgangen.

Kontrollutvalet sine oppgaver er tatt inn i kommunelova kapittel 23 og i «*Forskrift om kontrollutval og revisjon*» (vedlegg 1 og 2). Utvalet sine primæroppgaver er å sjå til at kommunen har ein forsvarleg rekneskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og eigarskap-kontroll etter vedteken plan, samt andre oppgaver på eit overordna nivå knytt til systemkontroll.

Kontrollutvalet skal ikkje vere eit klageorgan for enkeltvedtak eller ein arena for overprøving av politiske prioriteringar som er gjort av kommunalt folkevalde organ. Kommunen har klageutval for enkeltvedtak og kommunelova § 27 gjer reglar om lovlegheitskontroll. Utvalet har heller ikkje mynde til å fatte vedtak som bind forvaltninga.

Det er berre kommunestyret som kan påleggje kontrollutvalet oppgaver. Når det gjeld førespurnader frå andre, må utvalet sjølv vurdere om utvalet vil handsame førespurnaden eller ikkje. Dersom kontrollutvalet skal handsame ei sak, må saka ligge innafor mandatet til utvalet.

Erfaring har vist at det ikkje er bra med for mykje informasjon på ein gong. Det vert lagt opp til å spreie opplæringa ut over det fyrste året og litt seinare i perioden. Ein vil då komme innom tema som forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll, rekneskapsrevisjon og habilitet.

I tillegg til den informasjon som blir gjeven i kontrollutvalet sine møte, vert det også arrangert årlege konferansar. Den fyrste vil vere ein dagskonferanse for kontrollutval i Rogaland, som er i Sandnes 18. januar 2024.

Det vert også arrangert to store konferansar årleg for kontrollutvalsmedlemmer. Kvart år i slutten av januar arrangerer Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalskonferanse på Gardermoen. Dette er ein stor konferanse med 7-800 deltakarar frå heile landet, der både revisorar, kontrollutvalsmedlemmer og sekretariat deltar. Dato for 2024 er 31.01 – 01.02.24.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) arrangerer årleg ein landkonferanse i byrjinga av juni. Denne konferansen er berre for kontrollutvalsmedlemmer og sekretariat, og er mindre enn NKRF sin konferanse med 200-300 deltakarar. Kontrollutvalet er også medlem av denne organisasjonen, og har stemmerett på FKT sine årsmøte. Dato for denne konferansen er 4. - 5. juni 2024.

Me syner elles til sekretariatet sine nettsider www.kontrollutvalgene.no. Der finn ein informasjon om tidlegare møter, protokollar og forvaltningsrevisjonsrapportar frå alle kontrollutvala på Haugalandet. Nettsidene har også lenke til aktuelle lover, «Kontrollutvalsboka» m.m.

Kontrollutvalsboka er ei praktisk handbok som tar føre seg svært mykje av det som er kontrollutvalet sitt ansvar og oppgåver.

Medlemmene, som var med i førre periode, har gjort ei evaluering av arbeidet og kome med innspel som kan vere nyttige for utvalet. Ei samla oversikt over tilbakemeldingane frå medlemmene følgjer med saka.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Dato	FOR-2019-06-17-904
Departement	Kommunal- og distriktsdepartementet
Ikrafttredelse	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023
Endrer	FOR-2004-06-15-905 , FOR-2004-06-15-904
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2018-06-22-83-§23-2 , LOV-2018-06-22-83-§24-2 , LOV-2018-06-22-83-§24-4
Kunngjort	27.06.2019 kl. 16.15
Korttittel	Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Hjemmel: Fastsett av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med hjemmel i [lov 22. juni 2018 nr. 83](#) om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) [§ 23-2](#), [§ 24-2](#) og [§ 24-4](#).

Kapitelloversikt:

- [Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv. \(§§ 1 - 7\)](#)
- [Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll \(§§ 8 - 15\)](#)
- [Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere \(§§ 16 - 21\)](#)
- [Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser \(§22\)](#)

Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv.

§ 1. Rammer for kontrollutvalgets myndighet

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter [kommuneloven § 14-3](#) tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- c. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 4. Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

§ 5. *Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller*

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

§ 6. *Innkallinger til møte i kontrollutvalget*

Innkallinger til møte i kontrollutvalget skal sendes til utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlige revisorer.

§ 7. *Sekretariatets oppgaver*

Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet. Sekretariatet skal også påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt.

Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

§ 8. *Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor*

Når kommunen eller fylkeskommunen har egen revisjon, er det kommunestyret eller fylkestinget selv som ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens leder. Kontrollutvalget innstiller i slike saker. Revisjonens leder ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens øvrige ansatte.

§ 9. *Revisjonsplikt, valg av regnskapsrevisor og kvalifikasjonskrav*

Plikten til å utføre regnskapsrevisjon gjelder for alle kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper etter [kommuneloven § 14-6](#) første ledd.

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon. En person som var oppdragsansvarlig revisor i en kommune eller fylkeskommune 1. juli 2004, kan likevel fortsette som oppdragsansvarlig i den samme kommunen eller fylkeskommunen, selv om personen ikke oppfyller kravet i første punktum.

Representantskapet skal velge regnskapsrevisor når et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap etter [kommuneloven § 14-8](#) første ledd utarbeider eget årsregnskap og egen årsberetning, og det ikke er fastsatt noe annet i samarbeidsavtalen.

§ 10. *Utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og oppdragsansvarlig revisor for eierskapskontroll*

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

§ 11. *Krav ved bytte av regnskapsrevisor*

Før en revisor tar på seg ansvaret for regnskapsrevisjon etter kommuneloven, skal revisoren be om en uttalelse fra den reviderte virksomhetens forrige revisor om det foreligger forhold som tilsier at en ny revisor ikke bør ta på seg oppdraget. Den forrige revisoren skal uten ugrunnet opphold opplyse skriftlig til den nye revisoren om begrunnelsen for sin fratreten.

Hvis en revisor sier fra seg et oppdrag og fraråder en annen revisor å ta på seg oppdraget, skal revisor dokumentere begrunnelsen for å fratre og for rådet. Også den nye revisoren skal dokumentere sin begrunnelse for å ta på seg oppdraget i strid med den forrige revisorens råd.

Hvis det kan ha betydning for den framtidige revisjonen, skal den forrige regnskapsrevisoren uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger og dokumentasjon om revisjonsoppdraget til den nye revisoren.

§ 12. Regnskapsrevisors rett til å si fra seg et oppdrag

Når en kommune eller fylkeskommune deltar i et interkommunalt revisjonssamarbeid, eller har inngått avtale med en annen regnskapsrevisor, har regnskapsrevisoren rett til å si fra seg oppdraget hvis

- a. revisoren har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov eller forskrift som den reviderte virksomheten er underlagt, og virksomheten ikke iverksetter tiltak som er nødvendige for å rette opp forholdene
- b. revisoren ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift
- c. det foreligger andre særlige grunner.

Revisor skal gi kontrollutvalget og den revisjonspliktige rimelig forhåndsvarsel før vedkommende sier fra seg oppdraget som revisor.

§ 13. Overføring av revisjonsoppdrag ved sammenslutning eller omorganisering av revisors virksomhet

Hvis flere revisjonsselskaper slår seg sammen, viderefører det nye selskapet de revisjonsoppdragene som selskapene hadde før sammenslutningen. Det samme gjelder ved selskapsrettslig omorganisering av et revisjonsselskap, og når en personlig drevet revisjonsvirksomhet tas opp i et revisjonsselskap.

Overføring av revisjonsoppdrag etter første ledd begrenser ikke oppdragsgiverens adgang til å bytte revisor.

Et selskap eller en person som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold gi skriftlig melding til oppdragsgiveren om sammenslutning, omorganisering eller opptak.

§ 14. Uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren, kommunerådet eller fylkesrådet.

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til det kommunale eller det fylkeskommunale foretaket, aksjeselskapet eller interkommunale selskapet som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Revisor skal sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon.

Uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.

§ 15. Krav til revisjonskriterier

Revisor skal etablere revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet.

Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a. revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b. revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c. revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
- d. slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

- a. ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b. ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c. være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d. delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e. utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f. yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g. opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

§ 19. Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

§ 20. Unntak fra taushetsplikten for revisor og revisors medarbeidere

Revisors taushetsplikt etter [kommuneloven § 24-2](#) femte ledd gjelder også for revisors medarbeidere.

Hvis det i forbindelse med et revisjonsoppdrag eller annen kontroll framkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er begått en straffbar handling, kan revisor og revisors medarbeidere underrette politiet uten hinder av taushetsplikten. Hvis det er åpnet etterforskning i en straffesak, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten avgi forklaring og framlegge dokumentasjon til politiet om revisjonsoppdrag eller annen kontroll.

Hvis det er nødvendig for at skatteetaten skal kunne utføre sine kontrolloppgaver, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger til skatteetaten om en persons forbindelse med kommunen eller fylkeskommunen.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollører som er engasjert av bransjeorganisasjoner, kan kontrollere hvordan revisjonen er utført.

§ 21. Krav til dokumentasjon av revisors virksomhet

Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført og resultatet av revisjonen. Dokumentasjonen skal kunne underbygge og gi grunnlag for å etterprøve revisors konklusjoner. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller feil, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg.

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Revisor skal oppbevare dokumentasjonen på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år.

Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser

§ 22. Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023.¹

Fra samme tidspunkt oppheves [forskrift 15. juni 2004 nr. 905](#) om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og [forskrift 15. juni 2004 nr. 904](#) om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

1 Antas å være 1 november 2019, se [vedtak 3 okt 2019 nr. 1294](#).

-
-
-

Bruerveiledning

?

Samla evaluering av arbeidet i Suldal kontrollutval i perioden 2019 - 2023

Nr.	Spørsmål	Svar
1	Klarer kontrollutvalet å fylle kontroll-funksjonen på ein god måte? Kva kan gjerast betre?	Ja. Fokuserer endå meir på forbetring i forvaltninga. Utvalet si oppgåve skal ikkje vere politisk, men likevel vere opposisjonen sin kontroll av posisjon og/eller administrasjonen.
2	Er talet på møte tilstrekkeleg i høve til saksmengda?	Ja.
3	I kva grad blir møta gjennomførte på ein effektiv og engasjerande måte? Kva kan gjerast betre?	Godt. I stor grad. Fleire kan delta i debatten.
4	I kva grad har utvalet hatt økonomiske rammer til å gjennom-føre oppgåvene på ein god måte?	Gode rammer relatert til planlagt arbeidsomfang. Bør utvidas med fleire forvaltningsrevisjonar i perioden. Forvaltningsrevisjon, «Styring og kontroll av store utbyggingsprosjekt» kom for seint. I stor grad.
5	Korleis blir kontrollutvalet oppfatta av andre sentrale aktørar, slik som kommunestyret og administrasjonen?	Veit ikkje. Synest å være laber interesse i kommunestyret. Trulig bra i kommunestyret. Vanskelig å si når det gjelder administrasjonen.
6	Har kommunestyret og administrasjonen forståing av kva rolle og ansvar utvalet har? Korleis kan utvalet bidra til ei god forståing?	Føler at administrasjonen har det, meir usikker på den generelle oppfatninga i kommunestyret. Trur det – orientere om det.
7	Er det klåre roller og klår ansvarsdeling mellom utvalet, kommunestyret og administrasjonen?	Etter min vurdering, ja. Ja
8	I kva grad er kontrollutvalet synleg nok på kommunen si heimeside?	Lite synleg. I svært liten grad trass at det er blitt varsla
9	Bør kontrollutvalet gjere meir og/ eller mindre av noko?	Usikker Sikkert
10	Korleis fungerer samhandlinga med revisor? Kva kan gjerast betre?	Godt Ja
11	Korleis fungerer arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll?	Godt Bra, men kommunestyret var/har vore lite aktive
12	Korleis fungerer samhandlinga med sekretariatet? Kva kan gjerast betre?	Godt Greitt, men det er lite kunnskap om korleis andre utval i andre kommunar løyser sine oppgåver.
13	Kva forbetringstiltak kan gjennomførast?	Viss utvalet skal fungere som kontroll- og forbetringsutval, bør det også fokuserast meir på den riktige formalkompetanse i administrasjonen.

Nr.	Spørsmål	Svar
		Meir informasjonsutveksling
14	Kontrollutvalet og henvendingar: - frå innbyggjarar - Tilsette - Andre folkevalde	Innbyggjarar. Fleire henvendingar frå innbyggjarar, få frå tilsette og folkevalde.
15	Kva bør folkevaldopplæringa for det nye kontrollutvalet innehalde og kor omfattande bør det vera?	Vi hadde ei veldig fin innføring og opplæring i samlinga på Gardermoen første året. Delta på fleire. Går gjennom oppgåver og arbeidsformer og skape rolleforståing.
16	Folkevaldopplæringa for kommunestyret: - Bør kontrollutvalet få delta her? Bør roller og ansvar for kontrollutvalet presenterast her?	Ja, på begge spørsmål
17	Anna	Liker ikkje skjema. Også sekretariatet og revisjonen bør evaluera, både kvar for seg og saman. KU si oppgåva skal ikkje vere politisk, men likevel vera opposisjonen sin kontroll av posisjon og/eller administrasjonen. I Suldal har me ein økonomi som kan vera grunnlag for liten tvist og større vilje for aksept ved til dels økonomisk overforbruk. Me kan 'kjøpa' oss ut av problem. Difor er det viktig med kontroll/revisjon,- og truleg like viktig å ha etterkontroll av endring/oppfølging etter revisjon. Det er god openheit/opplysning rundt KU, men det kunne vore interessant å sett korleis liknande kommunar har dette utvalet.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	19/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

REVISOR SI EIGENERKLÆRING FOR 2023**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Suldal kontrollutval tar dei framlagde eigenerklæringane, dagsett 22.06.23, frå Rogaland Revisjon IKS til orientering.

Vedlegg: revisor si eigenerklæring

Saksorientering

Kommunelova § 24-4 og forskrift om kontrollutval og revisjon kap. 3 (§§ 16-21) slår fast at oppdragsansvarleg revisor for kommunar skal vere uavhengig til den reviderte verksemd. Forskrifta slår også fast at oppfølging av dette kravet ligg til kontrollutvalet, jfr § 3 – «påse.... at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kap. 2 og 3».

I følge § 24-4 skal den som gjennomfører revisjon for ein kommune ikkje ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisor sine nærstående har ein slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisor si sjølvstende og objektivitet. I tillegg seier forskrifta §§ 16-21 noko om dei krav som vert stilt for at revisor skal være uavhengig, og dei avgrensingar som gjeld for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følge forskrifta § 19 skal oppdragsansvarleg revisor årleg, og elles ved behov, gje ein skriftleg eigenerklæring av si sjølvstende til kontrollutvalet. Krav til sjølvstende og objektivitet gjeld også for revisor sine medarbeidarar, men det er berre oppdragsansvarleg revisor som pliktar å leggje fram ei skriftleg vurdering for kontrollutvalet.

Revisor gjer i vedlegget greie for si sjølvstende overfor kommunen i samsvar med krava i kommunelova og i forskrifta. Det går fram at det ikkje ligg føre noko som tilseier at valde revisorar frå Rogaland Revisjon IKS ikkje er uavhengig når det gjeld forholdet til Suldal kommune. Fråsegna vert gjeve på revisor sitt eige ansvar og skal ikkje godkjennast av kontroll- og kvalitetsutvalet, men bli tatt til orientering.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Til kontrollutvalget i Suldal kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR SULDAL KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Suldal kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Suldal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Suldal kommune.

Stavanger, 22.06.2023
Rogaland Revisjon IKS

Svein Kvalvåg

Svein Kvalvåg
Oppdragsansvarlig

Til kontrollutvalget i Suldal kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR SULDAL KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Suldal kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Suldal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Suldal kommune.

Stavanger, 22.06.2023
Rogaland Revisjon IKS

Silje Nygård
Leder forvaltningsrevisjon

Til kontrollutvalget i Suldal kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR SULDAL KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Suldal kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Suldal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Suldal kommune.

Stavanger, 22.06.2023
Rogaland Revisjon IKS

Tore Kristensen

Leder regnskapsrevisjon /
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	20/23
Saksansvarleg		Arkivkode
Sjur Hatlen		033

ORIENTERING OM REVISJONSSTRATEGI OG FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL FOR 2023

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval tar revisor sin gjennomgang om revisjonsstrategi og plan for forenkla etterlevingskontrollen for revisjonsåret 2023 til orientering.

Saksorientering

Ifølgje kommunelova § 23-2 bokstav a skal kontrollutvalet påse at «*kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.*». Kontrollen blir gjennomført mellom anna ved at revisjonen rapporterer til kontrollutvalet på dei ulike trinna i revisjonsprosessen. Rapporteringa skal dekke både planlegging, gjennomføring og oppsummering av arbeidet.

Ifølgje kommunelova § 24-2 andre ledd og god kommunal revisjonsskikk (GKR) skal revisor planlegge sitt arbeid, og då med ha årleg utarbeide ein plan for revisjon av rekneskapen. Dette er eit internt dokument som styrer det arbeidet revisor må utføre for å kunne godkjenne rekneskapen.

Rogaland Revisjon IKS har varsla at dei har utarbeida ein slik plan for Suldal kommune. Rekneskapsrevisor vil presentere planen i møtet.

Revisor vil i tillegg orientere om forenkla etterlevingskontroll (FEK). Etter kommunelova § 23-2 skal kontrollutvalet bl.a. «*påseat det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....*».

Etter kommunelova § 24-9 skal revisor basere FEK på ein risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal leggjast fram for kontrollutvalet. Revisor skal seinast 30. juni gje ei skriftleg uttale om resultatet av kontrollen.

Revisor skal innhente tilstrekkeleg informasjon til å vurdere om det ligg føre brot på lovar, forskrift eller vedtak, og om brotet må ha mykje å seie for økonomiforvaltninga.

Føremålet med FEK er å førebyggje svikt og medverke til å sikre at kommunen følgjer sentrale lovar og vedtak på økonomiområdet. Revisor vil gje ein munnleg orientering til utvalet om hovudinnhaldet i sitt arbeid.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 pålegg også oppdragsansvarleg revisor årleg, og elles ved behov, å gje ein skriftleg eigenvurdering av sin uavhengigheit ogandel til kontrollutvalet. Eigenerklæringa for 2023 vert lagt fram for utvalet i same møte som orienteringa om revisjonsstrategi.

Kontrollutvalet si handsaming av revisjonsplan og evt. informasjon om rekneskapsrevisjonen så langt i 2023, vil altså vere eit ledd i å sjå til at kommunen sitt rekneskap blir revidert på ein tryggande måte og at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Slik sekretariatet ser det, bør utvalet få høve til å komme med innspel til fokusområde i interimrevisjonen som skal gjennomførast, evt. seinare revisjonar, dersom dei ønskjer det, sjølv om det er revisjonen som fastset den endelege revisjonsplanen.

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i møtet, vert det tilrådd at utvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	21/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

BESTILLING AV RISIKO- OG VESENTLEGHEITSVURDERINGAR OG PLANAR FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIGARSKAPS-KONTROLL 2023 - 2027 FOR SULDAL KOMMUNE

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval bestiller risiko- og vesentlegheitvurderingar og Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2023-2027 for Suldal kommune i følge vedlagte prosjektmandat/ med desse endringane...

Ramma vert sett til 145 timar.

Vedlegg: prosjektmandat frå Rogaland Revisjon, dagsett 06.09.23

Saksorientering

Kontrollutvalet skal i tråd med ny kommunelov § 23.2 annet ledd «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*» og etter kommunelov § 23-4 «*utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.*»

Det er kommunestyret sjølv som skal vedta nye planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll etter innstilling frå kontrollutvalet. Planen skal «*baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper*» (tidligere kalla «Overordna analyse»). «*Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll.*»

Kontrollutvalet må også ha ein prosess der ein ber om innspel frå både politisk og administrativt hald, før endeleg plan vert gjort klar til handsaming i kommunestyret i løpet av 2024.

Rogaland Revisjon har vore revisor for Suldal kommune i mange år og kjenner organisasjonen svært godt. Det gjer at selskapet vil ha eit godt grunnlag for å gjennomføre dette arbeidet på ein god måte.

I løpet av 2024 må kontrollutvalet utarbeida ein plan for forvaltningsrevisjon og ein plan for eigarskapskontroll. Det vil vere føremålstenleg og kostnadssparande å sjå arbeidet med utarbeiding av begge planane under eitt.

Sekretariatet sine vurderingar

Sekretariatet vil foreslå at kontrollutvalet planlegg å handsama ny plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll på følgjande måte:

- februar: diskutere og vurdere risikoar innanfor kommunen sine ansvarsområde
- mai: revisor presenterer risiko- og vesentleganalysen. Kontrollutvalet gjer sine prioriteringar av dei enkelte prosjekta, med bakgrunn i analysen,
- september: utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll vert lagt fram for utvalet for endeleg godkjenning og vidaresending til kommunestyret,
- november: Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2023 – 2027 er vedtatt.

I kontrollutvalet sitt framlegg til budsjett for 2024 er det lagt inn 400 timar til kjøp av revisjonstenester, utanom ordinær rekneskapsrevisjon. Utvalet vil ha moglegheit til å bestilla omtala ROV analyse og planar, og eit revisjonsprosjekt i løpet av 2024.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

PROSJEKTMANDAT

Risiko- og vesentleg vurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll Suldal kommune, 2023

BAKGRUNN

Forvaltningsrevisjon er ei viktig reiskap for dei folkevalde si kontroll med kommuneadministrasjonen og avgjerdsgrunnlag.

Kontrollutvalet (KU) skal minst éin gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeida ein plan som viser på kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar. Planen skal baserast på ein risiko- og vesentleg vurdering (ROV) av kommuneverksemda og verksemda i selskapet til kommunen. Formålet med vurderinga er å identifisera på kva område det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Planen skal vedtakast av kommunestyret. Kommunestyret kan delegera til kontrollutvalet å gjera endringar i planen.¹

OPPDRAGET

Ein ROV skal gi eit oversiktsbilete av den kommunale verksemda, og gi KU eit grunnlag for å utarbeida plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Den skal gi eit heilskapleg risikobilete av verksemdene til kommunen, og bidra til å sjå ulike risikofaktorar på tvers av sektorar og område.

Formålsparagrafen i kommunelova peikar mellom anna på at kommunen skal ha eit fungerande lokaldemokrati og ein tillitsvekkjande forvaltning. I tillegg skal kommunen yta tenester og driva samfunnsutvikling til det beste for innbyggjarane, og dessutan leggja til rette for utøving av offentleg styresmakt. Lova skal òg bidra til at kommunar skal vera effektive, tillitsvekkjande og berekraftige.

For å strukturar analysen blir den delt i to område:

- Lokaldemokrati og tillitsvekkjande forvaltning, inkludert eigarskap og selskap

¹ Kommunelova §§ 23-3 og 23-4.

- Tenesteyting, utøving av styresmakt og samfunnsutvikling

Effektivitet og berekraft er aktuelle problemstillingar innan begge områda.

Bestilling:

Utarbeiding av *Risiko- og vesentleg vurdering* og *Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll* for komande periode, 2023-2027

Formål:

Formålet er å gi kontrollutvalet eit risikobilete av heile kommuneverksemda og identifisera behov for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll, og dessutan utarbeida *Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2023-2027*

Struktur på risiko- og vesentleg vurderinga:

- Identifisere relevante områder og tema
- Identifisere og analysere risikofaktorar som kan bidra til at mål ikkje blir nådd og vurdere betydninga av området:
 - Lokaldemokrati og tillitsvekkjande forvaltning, inkludert eigarskap og selskap
 - Fungerer lokaldemokratiet som forutsett i kommunelova?
 - Har kommunen ein tillitsvekkjande forvaltning?
 - Tenesteyting, styresmaktutøving og samfunnsutvikling
 - Produserer kommunen de tenestene innbyggerane har krav på, og skjer styresmaktutøving og produksjon på en rasjonell og effektiv måte?
- Risiko- og vesentleg vurdering av aktuelle prosjekt/tema

Risiko- og vesentleg vurderinga dannar grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll for perioden 2023-2027.

DEFINISJONER

Forvaltningsrevisjon inneber å gjennomføra systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, i kva grad mål er nådd og verknader ut frå vedtaket til kommunestyret eller fylkestinget, jfr. kommunelova § 23-3.

Eigarskapskontroll inneber å kontrollere om den som utøver kommunens eller kommunens eigarinteresser gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsippa for eigarstyring. Ofte blir undersøkingar i selskap gjennomført som ein kombinasjon av forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll:

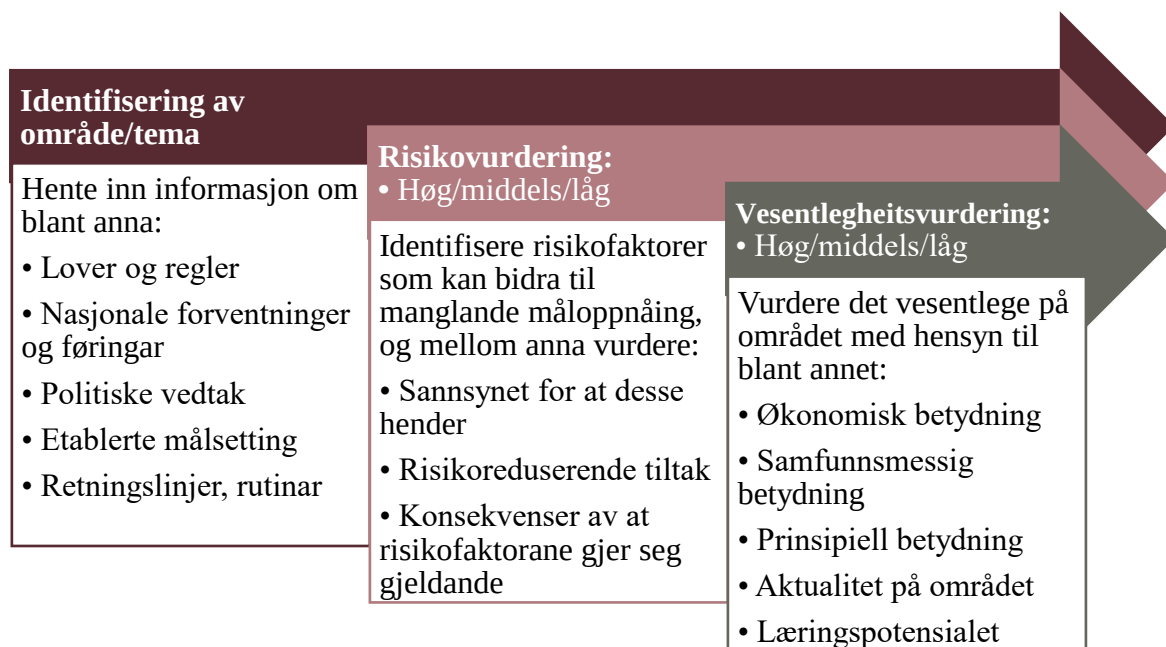
- Det føres kontroll med at den som utøver eigarinteresser gjer det i samsvar med kommunestyrets vedtak og føresetnader (eigarskapskontroll).

Deretter ser ein nærare på utvalde tema ved selskapsverksemda gjennom forvaltningsrevisjon, til dømes regeletterleving, sjølvkost eller liknande.

Risiko- og vesentleg vurdering. Risiko i kommunen må sjåast i forhold til forventningane om at kommunen skal nå målsetjingane sine, ha ei effektiv drift og etterleva regelverket. I risikovurderinga skal det gjerast ei vurdering av kva konsekvensar det kan få dersom dei enkelte risikofaktorane inntreff, og moglegheitene for at det vil skje. Når ein har identifisert og vurdert dei ulike risikofaktorane, og kjenner kva risikoreduserande styrings- og kontrolltiltak som er sett i verk, må det gjerast ei vurdering av kor vesentleg dei ulike risikofaktorane er i forhold til målsetjingane for verksemda².

Om noko er vesentleg blir vurdert ut i frå økonomiske, samfunnsmessige eller prinsipielle betydning for området.

Risiko- og vesentleg vurderinga kan oppsummerast med følgande figur:

Som vist i figuren ovanfor blir grad av risiko og det vesentlege identifisert. Det vil bli nytta fargeskala for å angi risiko og vesentleg som låg (grøn), middels (gul) eller høg (rød). Den samlande risiko- og vesentleg vurderinga angir kor aktuelt det vurderast å foreta ein forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll innan gitte området eller selskapet.

² NKRF, Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering, s.14. Hentet fra https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/ROV-veileder_oppdateret-fastsatt_av-styret_3.12.2019.pdf

AVGRENSNING

Risikoanalysen avvik noko frå tradisjonelle risikoanalysar, men følgjer i stor grad den same logikken. Tradisjonelle risikoanalysar krinsar rundt følgjande spørsmål: Kva kan gå gale? Kva er sannsynet for at dei uønskte hendingane hender? Kva konsekvensar kan dei uønskte hendingane medføre? Ei uønskt hending kan til dømes vera fastsette mål som ikkje blir nådde eller brot på regelverk. Desse spørsmåla er knytt opp mot sannsynet for at hendinga skjer og kor stor konsekvensen er.

I denne risikoanalysen er fokus likevel ikkje berre retta mot kva som kan gå gale eller at mål ikkje blir nådde, men kva som vil vera sentrale utfordringar for kommunen i åra framover. Ei raud markering treng derfor ikkje bety at det står dårleg til i kommunen på området, men at det kan vera ei sentral utfordring innanfor eit viktig område.

Det er viktig å understreke at risiko- og vesentleg vurderingane er skjønnsmessige vurderingar basert på føreliggjande informasjon, erfaringar og innspel. Den blir gjennomført på eit overordna nivå, og har ikkje til formål å beskrive alle risikoområder. Hensikten er å identifisere områder med størst behov for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

METODE

I arbeidet med risiko- og vesentleg vurderinga blir det lagt til rette for involvering av blant annet kontrollutvalet, kommunedirektørens leiargruppe og tillitsvalte/verneombod.

Plan for gjennomføring:

- *Dokumentanalyse*
 - Gjennomgang av relevante planer og rapporter frå kommunen. Me vil sjå på tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Hensikten er å få eit overblikk over kommunens mål og strategiar, og avdekke områder med risiko eller behov for forbetring. Rogaland Revisjons informasjon og kjennskap til kommunane både gjennom kontroller, rekneskapsrevisjonar, forvaltningsrevisjonar og eigenskap eigarskapskontrollar, vil og være ein del av grunnlaget for analysen.
- *Analyse av statistikk*
 - Me vil gjennom relevant statistikk undersøke om det er områder der kommunen skil seg frå andre kommunar, fylket og eventuelt landet (utan Oslo). Samanlikningar kan gi indikasjonar på risikoområder som det kan være relevant å undersøke nærmare.
- *Prosessmøte/ workshop*
- *Gjennomgang av selskapsopplysningar*
 - Det vil blir innhenta opplysningar om selskapa som kommunen har eigarskapsinteresse i.
- *Risiko- og vesentleg vurdering – vedtak*

- Endeleg risiko- og vesentleg vurdering vil bli lagt frem for kontrollutvalet for vedtak. Analysen vil danne grunnlaget for plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll dei neste fire åra.
- *Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2023-2027 - vedtak*
 - Planen blir behandla og vedtatt i kontrollutvalet for vedtak.

FREMDRIFTSPLAN

- *Førebuingar og oppstart – hausten 2023*
- *Avslutting – mai/juni 2024*

Framdriftsplanen forutsette eit tett samarbeid med kommunen og andre aktuelle.

PROSJEKTTEAM

Prosjektet vil bli gjennomført under leiinga av oppdragsansvarleg Silje Nygård, leiar for forvaltningsrevisjon.

OMFANG

Tidsanslag til prosjektplanlegging, kartlegging, analyser og rapportering er 145 timer.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	22/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	217	

BESTILLING AV EIGARSKAPSKONTROLL M/ FORVALTNINGS-REVISJON AV IVAR IKS

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval vil delta i felles eigarskapskontroll m/forvaltningsrevisjon av IVAR IKS.

Suldal kontrollutval sin del av prosjektet vil utgjere ca. 25 timar, og blir rekna ut frå eigarandel.

Vedlegg: «Eigarskapskontroll av IVAR IKS» - prosjektmandat frå Rogaland Revisjon IKS

Bakgrunn:

Ifølge forskrift om kontrollutval og revisjon skal kommunen jamleg bli gjenstand for forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll i samsvar med gjeldande lover og reglar.

Kontrollutvalet i Stavanger kommune bestilte 25.september 2023 ein eigarskapskontroll med forvaltningsrevisjon av IVAR IKS. Kontrollutvalet i Stavanger inviterer med dei andre eigarkommunane i IVAR IKS, til å delta i denne eigarskapskontrollen. IVAR blir eigd av tolv kommunar med eit samla innbyggjartal på rundt 360 000.

Stavanger	42,34 %
Sandnes	21,97 %
Sola	7,67 %
Klepp	5,65 %
Hå	5,54 %
Time	5,47 %
Strand	3,71 %
Gjesdal	3,46 %
Randaberg	3,18 %
Suldal	1,084 %
Hjelmeland	0,85 %
Kvitøy	0,16 %

IVAR IKS er eit interkommunalt selskap med ansvar for vatn, avløp og gjenvinning.

Revisjonen har skissert følgjande føremål og problemstillingar:

Formålet med prosjektet er å gjennomføre ein kontroll med forvaltninga av eigarinteressene i IVAR IKS, samt ein analyse av utvalde forhold knytt til selskapet si drift og utvikling.

Problemstillingar:

- 1. Har kommunen(e) ein tilfredsstillande eigaroppfølging av IVAR IKS?*
 - *Korleis forhold kommunen(e) seg til lovreglar og KS sine tilråde?*
 - *Korleis påses at føringar og felles eigarstrategi frå kommunane blir følgt?*
 - *Korleis blir eigarstyringa av selskapet utført?*
- 2. Korleis blir styringa av selskapet utført?*
 - *den formelle styringa*
 - *selskapet sine strategiar, utfordringar og risikoar*
 - *selskapet si økonomistyring*
- 3. Korleis handterer selskapet kvalitet, tryggleik og beredskap for tenestene?*
- 4. Blir sjølvkostreglane for tenestene ivaretatt av selskapet?*
 - *Er det ei tilfredsstillande skilje mellom sjølvkostdelen og næringsdelen?*
- 5. Kva system og rutinar har selskapet implementert knytt til gjennomføring av store prosjekt og investeringar?*
 - *Korleis blir desse nytta i beslutningsprosessar for avgjersler om investeringsbeslutningar?*
 - *Korleis sikrar selskapet framdrift, oppfølging og kostnader, samt handtering av avbøtande tiltak når avvik knytt til desse oppstår?*
- 6. Kva har selskapet gjort for å lære frå brannen i ettersorteringsanlegget den 22. juli 2022?*
 - *Korleis følgjer selskapet opp funn og tilråde frå brannen?*
 - *Korleis har hendinga påverka selskapet si heilskaplege tilnærming til risiko og beredskap?*
 - *Korleis handterte dei bortfallet av ettersorteringsanlegget samtidig som dei skulle handtere sjølve situasjonen?*
- 7. Korleis etterlever selskapet eigarane sine krav til berekraft, miljø og samfunnsansvar?*

Framdriftsplan:

- Førebuing og oppstart – våren 2024 (etter at siste KU har behandla mandatet)
- Avslutting – hausten 2025

Prosjektteam:

- Prosjektleiari: Martin Schanche-Olsen, Forvaltningsrevisor
- Prosjektmedarbeidar: Bjørghild Undheim, Forvaltningsrevisor
- Oppdragsansvarleg: Silje Nygård, Leiar forvaltningsrevisjon

Omfanget er omtrent 800 timer. Timeramma er basert på eigarandel, med ei minsteramme på 25 timer. Suldal kommune sin andel vil utgjere ca. 25 timar.

Sekretariatet sine vurderingar

Sekretariatet vil tilrå at kontrollutvalet i Suldal kommune deltek i forvaltningsrevisjon av IVAR IKS. Utvalet vil her kunne få ein omfattande rapport, kor Suldal sin kostnad vil vere låg.

I budsjettet for 2024 er det sett av 400 timer til forvaltningsrevisjon. 145 timar er allereie disponert til utabeiding av nye planar. Det er difor budsjettmidlar for deltaking i dette felles prosjektet, der Suldal sin del vil utgjere ca. 25 timar.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

PROSJEKTMANDAT

Eierskapskontroll av IVAR IKS

Stavanger kommune, 2023

BAKGRUNN

Kontrollutvalget i Stavanger kommune har bestilt en eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon av IVAR IKS. Det er ønskelig at de andre eierkommunene også blir med på denne eierskapskontrollen.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskaper fra 2020 er IVAR IKS ett av selskapene som nevnes som kommunens mest vesentlige selskaper. Dette skyldes at selskapet har som formål å anlegge og drive kommunaltekniske fellesanlegg for vann, avløp og gjenvinning. Formålet omfatter et ansvar for drift og vedlikehold av kritisk infrastruktur, i tillegg til å sørge for forsyning av drikkevann og avløpshåndtering som kritiske samfunnsfunksjoner i regionen.

Selskapet ble stiftet som interkommunalt vannverk (IV) i 1952. Selskapet ble utvidet til å omfatte avløpsrensing og renovasjon (IVAR) i 1979. Den 1. desember 1999, ble selskapet videreført og stiftet som et interkommunalt selskap (IKS).

IVAR eies av tolv kommuner: Stavanger, Sola, Sandnes, Gjesdal, Hå, Time, Strand, Hjelmeland, Kvitsøy, Randaberg, Klepp og Suldal, med et samlet innbyggertall på rundt 360.000. De 8 kommunene fra Hå i sør til Stavanger i nord sluttet seg til selskapet fra stiftelsen i 1952 frem til 1978. Fra 2000 og frem til 2020 har Rennesøy, Finnøy, Kvitsøy, Strand, Hjelmeland og Suldal sluttet seg til (Rennesøy og Finnøy er nå en del av Stavanger kommune).

Hver enkelt kommunes eierandel i selskapet blir fastsatt etter innbyggertallet (jf. tabell 1).

Tabell 1. Eierandeler i IVAR IKS.

Eierkommune	Eierandel
Stavanger kommune	42,34 %
Sandnes kommune	21,97 %
Sola kommune	7,67 %
Klepp kommune	5,65 %
Hå kommune	5,54 %
Time kommune	5,47 %
Strand kommune	3,71 %
Gjesdal kommune	3,46 %
Randaberg kommune	3,18 %
Suldal kommune	1,084 %
Hjelmeland kommune	0,85 %
Kvitsøy kommune	0,16 %

Kilde: [IVAR IKS](#).

I risiko- og vesentlighetsvurderingen (ROV) fra 2020 fremgår det at en selskapskontroll av IVAR IKS er prioritert i perioden 2020-2024. Begrunnelsen var da knyttet til nytt regelverk om selvkost, spørsmål om utvidelse av selskapet med flere kommuner, økt låneramme fra 5 til 6 milliarder, og spørsmål knyttet til finansiell styring, lønnsomhet og risiko ved store investeringer.

En gjennomgang av selskapet ble videre aktualisert etter brannen i ettersorteringsanlegget på Forus som oppstod den 22. juli 2022. Igangsetting av eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon har blitt utsatt i påvente av SINTEF sin rapport av brannen som ble presentert for kontrollutvalget den 12.06.2023.¹

I en orientering til kontrollutvalget, skriver IVAR IKS at SINTEF-rapporten «konkluderer med at brannen var en systemulykke, hvor en kombinasjon av flere direkte og bakenforliggende forhold medvirket til brannen. Rapporten viser svikt i brannsikkerheten på flere nivå, både fysisk anleggsdesign, slokkesystemer og drift.» Det står videre at «ansvaret for helheten i de fysiske og organisatoriske tiltakene tilligger IVARs ledelse.»²

Selskapet skriver videre at styret i IVAR har gjennomgått rapporten og dens anbefalinger, og har truffet vedtak om videre oppfølging. Det legges videre til at tidlig kunnskapsoverføring fra SINTEF har ført til at arbeidet med hvordan anbefalingene knyttet til bygningsutforming og brannsikring skal følges opp har «kommet et godt stykke på vei allerede, og blir videreført i slutføringen av brannkonsept og i detaljprosjektering.»

Rogaland Revisjon IKS gjennomførte en selskapskontroll av IVAR IKS i 2017. En av anbefalingene var at alle eierkommunene bør vedta en felles eierstrategi. Forslag til felles

¹ Sak 37/23 i Stavanger kontrollutvalg.

² Sak 36/23 i Stavanger kontrollutvalg, IVAR IKS (mai 2023). Orientering til eierkommunene om uavhengig undersøkelse av brannen.

eierstrategi ble utarbeidet i 2012, men ble ikke behandlet av samtlige eierkommuner (dette gjaldt primært de minste eierne). Strategien ble heller ikke behandlet av representantskapet til IVAR. Arbeidet med en revidert utgave av eierstrategien er ventet å starte opp i siste halvdel av 2023.

Eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon av selskapet

I den nye kommuneloven er begrepet selskapskontroll tatt ut, og en bruker kun begrepene eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. I dette mandatet legges det opp til å gjennomføre en eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon av selskapet.

Formålet med eierskapskontrollen er å vurdere i hvilken grad kommunenes eierinteresser i IVAR IKS utøves i samsvar med kommunestyrenes vedtak og forutsetninger, etablerte normer for god eierstyring og aktuelle lovbestemmelser.

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å vurdere i hvilken grad selskapsledelsen bidrar til å ivareta kommunenes interesser.

OPPDRAGET

Bestilling:

Kontrollutvalget i Stavanger kommune bestilte 12.06.2023 en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon av IVAR IKS.

Formål:

Formålet med prosjektet er å gjennomføre en kontroll med forvaltningen av eierinteressene i IVAR IKS, samt en analyse av utvalget forhold knyttet til selskapets drift og utvikling.

Problemstillinger:

1. Har kommunen(e) en tilfredsstillende eieroppfølging av IVAR IKS?
 - Hvordan forholder kommunen(e) seg til lovregler og KS sine anbefalinger?
 - Hvordan påses at føringer og felles eierstrategi fra kommunene blir fulgt?
 - Hvordan foretas selve eierstyringen av selskapet?
2. Hvordan foretas styringen av selskapet?
 - Den formelle styringen
 - Selskapets strategier, utfordringer og risikoer
 - Selskapets økonomistyring
3. Hvordan håndterer selskapet kvalitet, sikkerhet og beredskap for tjenestene?
4. Blir selvkostreglene for tjenestene ivaretatt av selskapet?
 - Er det et tilfredsstillende skille mellom selvkostdelen og næringsdelen?
5. Hvilke systemer og rutiner har selskapet implementert knyttet til gjennomføring av store prosjekter og investeringer?
 - Hvordan anvendes disse i beslutningsprosesser for avgjørelser om investeringsbeslutninger?
 - Hvordan sikrer selskapet fremdrift, oppfølging og kostnader samt håndtering av avbøtende tiltak når avvik knyttet til disse oppstår?
6. Hva har selskapet gjort for å ta lærdom av brannen i ettersorteringsanlegget den 22. juli 2022?
 - Hvordan følger selskapet opp funn og anbefalinger fra brannen?
 - Hvordan har hendelsen påvirket selskapets helhetlige tilnærming til risiko og beredskap?
 - Hvordan håndterte de løpende drift samtidig som de skulle håndtere følgene av brannen?
7. Hvordan etterlever selskapet eiernes krav til bærekraft, miljø og samfunnsansvar?

Hvis datamaterialet tilsier det, kan revisor foreta mindre justeringer av problemstillingene underveis. Større endringer i problemstillingene må avklares med kontrollutvalget.

REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er elementer som inneholder krav eller forventninger, og vil bli brukt til å vurdere funn i de undersøkelser som gjennomføres. Kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. I tillegg til at revisjonskriterier vil kunne bli utarbeidet underveis, vil følgende kilder legges til grunn for utvikling av revisjonskriterier:

- Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)
- Selskapsavtale for IVAR IKS
- Tjenestekjøpsavtalen mellom IVAR IKS og kommunene
- Kommunenes eierskapsmelding
- Felles eierstrategi vedtatt av IVARs deltakere
- KS Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll
- Selskapets egne rutiner

METODE

Metodisk vil vi benytte intervjuer, dokumentgransking og analyser.

Selskapets styring og eiernes oppfølging av selskapet ses opp mot lovregler, KS sine anbefalinger og føringer fra eierkommunene. Dette gjelder den formelle styringen av selskapet og oppfølgingen av eierne.

Vi vil undersøke den faktiske bruken av styringsdokumentene i IVAR IKS og etterlevelsen av disse. Det vil også være aktuelt å se på KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll som omfatter flere forhold.

I forlengelse av SINTEF-rapporten, vil det være aktuelt å se nærmere på hvordan IVAR IKS følger opp anbefalingene i praksis og forankrer dette i sin organisasjon. Herunder vil det også være naturlig å se på hvordan denne hendelsen har påvirket IVAR som beredskapsorganisasjon, og selskapet sin helhetlige tilnærming til risiko – særlig sett i lys av selskapets rolle som leverandør av samfunnskritisk infrastruktur og funksjoner.

Det må samtidig presiseres at selskapet i samme periode (som dette prosjektet foregår) vil gjennomføre en egen evaluering av brannen. Vår tilnærming vil derfor måtte avgrenses i dialog med selskapet og i tråd med hva som vil være hensiktsmessig.

Et mer detaljert metodisk design vil bli utarbeidet i forbindelse med oppstart av prosjektet. I den forbindelse vil det etter behov bli gjort nødvendige avklaringer med administrasjonen.

FREMDRIFTSPLAN

- *Forberedelser og oppstart* – våren 2024 (etter siste KU har behandlet mandatet)
- *Avslutning* – høsten 2025.

Framdriftsplanen forutsetter et tett samarbeid med kommunen og andre aktuelle.

PROSJEKTTEAM

Prosjektleder: Martin Schanche-Olsen, Forvaltningsrevisor

Prosjektmedarbeider: Bjørghild Undheim, Forvaltningsrevisor

Oppdragsansvarlig: Silje Nygård, Leder forvaltningsrevisjon

Ved behov kan også andre ressurser i Rogaland Revisjon blir brukt.

OMFANG

Tidsanslag til prosjektplanlegging, kartlegging, analyser og rapportering er ca. 800 timer. Timeramme er tatt utgangspunkt i eierandel, med en minsteramme på 25 timer. I dette tilfelle gir dette følgende fordeling:

Eierkommune	Ca. tidsanslag
Stavanger kommune	310
Sandnes kommune	160
Sola kommune	55
Klepp kommune	40
Hå kommune	40
Time kommune	40
Strand kommune	30
Gjesdal kommune	25
Randaberg kommune	25
Suldal kommune	25
Hjelmeland kommune	25
Kvitsøy kommune	25

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	23/23
Kommunestyret		
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	216	

OPPFØLGING AV REVISJONSRAPPORT – «STYRING OG KONTROLL MED INVESTERINGSPROSJEKT»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tar kommunedirektøren sin tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten om «Styring og kontroll med investeringsprosjekt» til orientering.

Vedlegg: kommunedirektøren sin tilbakemelding, dagsett 30.10.23

Bakgrunn

Suldal kommunestyret vedtok samrøystes i møtet 28.03.23, sak 22/23 følgjande:

- 1. Suldal kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon IKS sin rapport «Styring og kontroll med investeringsprosjekt» og tek denne til orientering.*
- 2. Rapporten vert oversendt til kommunedirektøren for vidare oppfølging av rapporten sine to tilrådingar.*
- 3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 9 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Formålet med prosjektet var å undersøke om Suldal kommune hadde eit tilfredsstillande system for styring av investeringsprosjekt, og å bidra med læring for framtidige prosjekt.

Revisjonen hadde følgjande hovudbodskap og tilrådingar

- 1. Lage rutinar for å sikre gjennomføring av behovsanalyse og vurdering alternativ. I vurdering av alternativ bør ein ha ulike konsept, og eit av alternativa bør vere å ikkje gjennomføre investeringa (nullalternativ).*
- 2. Sikre at læringspunktar frå investeringsprosjektet Suldal Bad, blir nytta i farmtidige prosjekt.*

Oppfølging/tilbakemelding

Kommunedirektøren har i tilbakemeldinga som er vedlagt saka gjort greie for oppfølging av rapporten og korleis tilrådingane har blitt følgt opp. Kommunedirektøren skriv mellom anna følgjande:

Det er gjort ei grunding kartlegging og laga fleire ulike rutinar i etterkant av forvaltingsrapporten. Tidlegare utbyggingssjef brukte av si erfaring i dette arbeidet, også erfaringane frå Suldal Bad. Dette arbeidet var nyttig. Ein gjekk gjennom dei ulike fasane eit investeringsprosjekt går gjennom og det er i etterkant laga rutinar for kvar fase. Rutinane er lagt inn i Compilo der alle kommunen sine ulike rutinar er samla. I tillegg vart det laga eit flytkart for å syna samanhengen mellom fasane.

I tillegg til desse nye rutinane er det frå tidlegare gode innarbeidde rutinar for statusrapportering gjennom tertialrapportane og årsmelding til politisk nivå.

Utfordringa framover er å nytta rutinane aktivt i arbeidet inn mot budsjettprosessen og i gjennomføringa av dei ulike investeringsprosjekta.

Sekretariatet sine kommentarar

I følge kommunelova § 23-2 bokstav E og forskrift for kontroll og revisjon § 5, ligg det til kontrollutvalet å sjå til at forvaltningsrevisjonar blir følgt opp. Dette for å sikre at kontrollen får effekt og bidrar til forbetringar. Utvalet skal også rapportere til kommunestyret korleis merknadene er følgt opp.

Det ligg ikkje til kontrollutvalet å fastsette korleis administrasjonen skal følgje opp påviste avvik/manglar i det konkrete tilfellet, då dette er kommunedirektøren sitt ansvar.

Det har vore praksis for at administrasjonen møter i utvalet og orienterar om oppfølginga og/eller svarer på spørsmål, i tillegg til den skriftlege oversendinga. Sekretariatet er informert om at kommuneleinga er i Stavanger på møtedato. Dei har moglegheit for å delta på Teams, dersom det vert naudsynt.

Sekretariatet meiner kommunedirektøren har gjeve ei god tilbakemelding på korleis revisjonen sine tilrådingar har blitt følgt opp.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Kommunedirektøren

Suldal kommune

Haugaland
kontrollutvalssekretariat iks

Dato: 30.10.2023

Arkivkode: K1-026, K1-033

Dykkar ref.

Vår ref. 23/289-21

23/30785

Torbjørn Guggedal

Tilbakemelding frå kommunedirektøren på Forvaltningsrevisjonsrapport - styring og kontroll med investeringsprosjekt

Kommunestyret handsama Forvaltningsrevisjonsrapport – styring og kontroll i møtet 28.03.2023 og gjorde følgjande vedtak:

K - 022/23 Vedtak:

1. Suldal kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon IKS sin rapport «Styring og kontroll med investeringsprosjekt» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til kommunedirektøren for vidare oppfølging av rapporten sine to tilrådingar.
3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 9 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Tilrådingane i rapporten var:

Revisjonen har følgjande tilrådingar:

1. Lage rutinar for å sikre gjennomføring av behovsanalyse og vurdering alternativ. I vurdering av alternativ bør ein ha ulike konsept, og eit av alternativa bør vere å ikkje gjennomføre investeringa (nullalternativ).
2. Sikre at læringspunktar frå investeringsprosjektet Suldal Bad, blir nytta i framtidige prosjekt.

Kommunedirektøren gir med dette si tilbakemelding:

Det er gjort ei grunding kartlegging og laga fleire ulike rutinar i etterkant av forvaltningsrapporten. Tidlegare utbyggingssjef brukte av si erfaring i dette arbeidet, også erfaringane frå Suldal Bad. Dette arbeidet var nyttig. Ein gjekk gjennom dei ulike fasane eit investeringsprosjekt går gjennom og det er i etterkant laga rutinar for

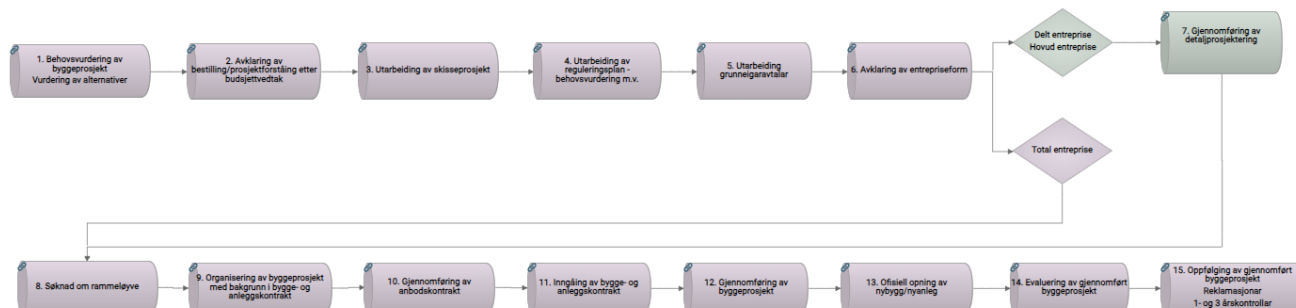

| Eidsvegen 7, 4230 SAND
| Bankgiro: 3202.07.01153

| 52 79 22 00
| org. nr 964 979 189

| postmottak@suldal.kommune.no
| www.suldal.kommune.no

kvar fase. Rutinane er lagt inn i Compilo der alle kommunen sine ulike rutinar er samla. I tillegg vart det laga eit flytkart for å syna samanhengen mellom fasane
Flytkart:

Ulike rutinar:

I tillegg til desse nye rutinane er det frå tidlegare gode innarbeidde rutinar for statusrapportering gjennom tertialrapportane og årsmelding til politisk nivå.

Utfordringa framover er å nytta rutinane aktivt i arbeidet inn mot budsjettprosessen og i gjennomføringa av dei ulike investeringsprosjekta.

Med helsing

Karin Dokken Austvik
Kommunedirektør

Torbjørn Guggedal
Kommunalsjef Økonomi
og organisasjon

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og treng ingen signatur

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	24/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

MØTEPLAN FOR 2024

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontroll- og kvalitetsutval vedtar følgjande møteplan for 2024:

torsdag 15. februar, 25. april, 13. juni, 26. september og 21. november kl. 10.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

Saksorientering

I forslaget til møteplan er det sett opp fem møte i 2024, slik som tidlegare år. Møtedag blir vidareført til torsdagar med møtestart kl. 10.00. Det vil vere opp til medlemmene å vurdere møtedag og tidspunkt.

Møta er opne for publikum og presse, og datoane skal gjerast kjent på kommunen si nettside. Det er difor viktig at møteplanen vert halden.

Første møte på nyåret vil årsmeldinga bli sett på sakslista. I møtet i mai vil kontrollutvalet handsame kommunen sin årsrekneskap og revisor si forenkla etterlevingskontroll. Til hausten vil budsjettframlegg, revisjonsstrategi, egenerklæring og møteplan bli handsama.

Det er mogeleg å ha ekstramøte dersom det skulle verta naudsynt.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.11.23	25/23
Saksansvarleg	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 16.11.23**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Suldal kontrollutval tar referat- og orienteringssakene 20 – 27 til orientering.

- 20. Statusrapport pr. november 2023
- 21. Kst. vedtak 02.10.23, sak 104/23 – Val av kontrollutval 2023-2027
- 22. Oppfølging av tildelingssaker frå Ulla-Førre næringsfond – notat frå Rogaland Revisjon
- 23. Innkalling til representantskapsmøte 08.12.23 – Haugaland Vekst IKS
- 24. Invitasjon til dagskonferanse i Sandnes 18.01.24 – program vert sendt ut seinare
- 25. Invitasjon til NKRF's kontrollutvalgskonferanse 1. – 2. februar – sjå www.nkrf.no
- 26. «Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol» – Kommunal rapport 24.07.23
- 27. «Kommunestyret må kjenne sitt kontrollansvar» – Kommunal rapport 19.09.23

Saksorientering:

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, melding og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

Pkt. 22 - Oppfølging av tildelingssaker frå Ulla-Førre næringsfond – notat frå Rogaland Revisjon.

I protokollen frå møtet i Suldal kontrollutval den 07.09.23 sak 15/23 står det mellom anna følgjande:

Leiar gjorde greie for e-postar som var mottekne frå Kjetil Nærheim. Revisor orienterte kort om habilitetsreglane. Revisor vil sjekke opp om bruken av selskapsnummer ved tildelingar frå Ulla-Førre næringsfond har vore konsekvente.

I vedlagte notat frå Rogaland Revisjon går det fram at revisor har undersøkt bruken av organisasjonsnummer ved handsaming av søknader.

Det går fram av notatet at fondsstyre ikkje har nytta organisasjonsnummer i særleg grad. Notatet er vidaresendt kommuneadministrasjonen, som har bekrefta at dei vil følge opp saka.

Aksdal, 09.11.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Kontrollutvalet - statusoversyn november 2023

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
ROV og planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	16.11.23	145 timar	Prosjektmandat er ferdig	Våren 2024	
Førebygging og tidleg innsats	09.02.23	300 timar	Prosjektet er tinga frå revisor	Nyåret 2024	
Andre saker					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Styring og kontroll med investeringsprosjekt	24.02.22	10.11.22	28.03.23	16.11.23	

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp i KU/KST	Merknader
Undersøking av RSK-fondet	28.04.22	15.09.22	02.11.22	07.09.23	
Kritisk kompetanse	11.02.21	04.11.21	14.12.21	15.09.22/ 02.11.22	
Psykisk helsehjelp	17.09.20	11.02.21	23.03.21	04.11.21/ 14.12.21/ 10.11.22	Munnleg 2.gongs opf. 10.11.22
Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	21.11.19	11.06.20	22.09.20		
Klima og energiplan	14.02.19	05.09.19	24.09.19	11.06.20/ 22.09.20	

104/23 Val av kontrollutval 2023 – 2027

Ordføraren si innstilling

Kontrollutvalet i kommunestyreperioden 2023 - 2027 skal vera:

Medlemmer

Otto Underbakke H

Ragnhild Sukka V

Ivar Andre Naustvik Krf

Astrid Brommeland SP

Arin Eirikssønn AP

Varamedlemmer

1. Michael Willig SV

2. Terje Bjørndal H

3. Annfrid Halsne SP

Leiar: Otto Underbakke H

Nestleiar: Ragnhild Sukka V

02.10.2023 Kommunestyret

Handsaming:

Samrøystes i samsvar med innstillinga.

K - 104/23 Vedtak:

Kontrollutvalet i kommunestyreperioden 2023 - 2027 skal vera:

Medlemmer

Otto Underbakke H

Ragnhild Sukka V

Ivar Andre Naustvik Krf

Astrid Brommeland SP

Arin Eirikssønn AP

Varamedlemmer

3. Michael Willig SV

4. Terje Bjørndal H

3. Annfrid Halsne SP

Leiar: Otto Underbakke H

Nestleiar: Ragnhild Sukka V

Til

Kontrollutvalget i Suldal kommune

NOTAT OM OPPFØLGING AV TILDELINGS SAKER FRA ULLA-FØRRE NÆRINGSFOND

Viser til møteprotokoll den 7.september, 2023, sak 15/23 pnkt.19.

Revisjon ble bedt om å sjekke opp om bruken av organisasjonsnummer ved tildelinger fra Ulla-Førre næringsfond har vært konsekvente.

Revisjon har kontrollert alle søknader i 2023 fram til kontrolltidspunktet 13. oktober inkludert vedlagt søknadsdokumentasjon og møteprotokoller. Totalt har det vært 5 fondsstyremøter i 2023.

Det ble kontrollert om sakspapirer og møteprotokoller viser org. nummer til mottaker av støtte/lån. Det ble kontrollert 35 søknader.

Vårt funn:

- *Det er ikke oppgitt org.nr på noen av møteprotokollene, avvik 4 av 4;*
- *Det mangler møteprotokoll til et møte den 22.02.2023, protokollen fra tidligere møte er vedlagt;*
- *Det mangler org.nr. på de fleste søknader om lån eller annen finansiell støtte fra Ulla-Førre næringsfond. Avvik 23 av 35.*
- *Organisasjonsnummer framkommer i saksframlegget i 1 av 35 saker.*
- *Det framkommer organisasjonsnummer i 1 av 35 vedtak i fondsstyret.*

Stavanger, 17.10.2023

Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert

Tore Kristensen

Statsautorisert revisor

Innkalling

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST IKS 3/23

DATO: fredag 8. desember 2023

TID: kl 14.00

STED: Vabakkjen 6, Stord

SAKSLISTE

Saks ID	Tema
Sak 07-23	Valg av møteleder
Sak 08-23	Godkjenning av innkalling og dagsorden
Sak 09-23	Behandling av budsjett for 2024 Forslag til vedtak: <i>Representantskapet i Haugaland Vekst IKS vedtar framlagte budsjett for 2024.</i>
Sak 10-23	Valg av revisor Forslag til vedtak: KPMG velges til revisor for 2014

Haugesund den 8.november 2023

Ole Bernt Thorbjørnsen

Styreleder

Sigmund Lier

Daglig leder

Kopi: Haugaland kontrollutvalgssekretariat, post@kontrollutvalgene.no

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2024

[Tilbake til kursoversikten](#)

Nøkkelfinfo

Fra/til	31.1–1.2
Påmeldingsfrist	14.12
Pris	Fastsettes senere
Sted	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	31.1.: 10.00 - 17.00 1.2.: 09.00 - 13.00

Vi har gleden av å invitere til NKRFs 20. Kontrollutvalgskonferanse 31. januar - 1. februar 2024 og som vanlig i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Program

Programmet fastsettes i løpet av høsten. Hvis du har forslag til temaer og/eller innledere kan du sende en e-post til post@nkrf.no. Sett av datoene allerede nå. Mer informasjon om program og påmelding kommer senere.

Etterutdanning:

- 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene, Høken Vils gate 9, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo, Telefon: 23 23 97 00,
Epost: post@nkrf.no

Personvernklærning | Tilgjengelighetsklærning | © NKRF 2023

Fra Kommunal Rapport 24.07.23

Bernt svarer: – Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol

Det går rykter om korrupsjon i kommunen. Er det noe kontrollutvalget bør undersøke?

SPØRSMÅL: I kommuneloven og forskriften er det angitt hvilke oppgaver kontrollutvalget har. Det jeg lurer på er om kontrollutvalget kan ta opp saker utover dette som for eksempel saker som kan ende med en personalsak. Eksempelvis når det går rykter om korrupsjonslignende atferd fra en av kommunens ansatte. Kommunen som arbeidsgiver har vel interesse av at fakta avdekkes? Hvis det ikke er noen andre ansatte som står fram som varsler, kan da kontrollutvalget ta opp spørsmålet med administrasjonen?

SVAR: Kommuneloven og forskriften gir regler om de plikter kontrollutvalget har, altså her hva som skal kontrolleres. Utvalget har ansvar for å føre en løpende kontroll med både økonomiforvaltningen og gjennomføringen av revisjon og forvaltningsrevisjon, se § [23–2 første avsnitt](#).

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Det er ikke kontrollutvalgets oppgave selv å foreta slik revisjon, utvalget skal bare kontrollere at dette gjennomføres på en forsvarlig måte. Det er med andre ord ikke utvalgets oppgave å gå inn i enkeltsaker og treffe vedtak om konkrete saksforhold.

Men slik kontroll må gjennomføres på grunnlag av kunnskap om hva som skjer konkret i forvaltningen. I § 23–2 tredje avsnitt er utvalget derfor gitt myndighet til å kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og til å foreta undersøkelser som det mener er nødvendig. Utvalget kan altså gå inn i enkeltsaker undersøke disse, og vurdere om de er behandlet på en forsvarlig måte, eller om det her er forhold som burde vært fanget opp av kommunens egenkontroll.

Utvalgets oppgave er her ikke å ta stilling til eller treffe vedtak om det aktuelle forholdet. Det kan innkalle folkevalgte eller tilsatte i administrasjonen til å gjøre rede for enkeltsaker, men utover det har det ingen overprøvings- eller instruksjonsmyndighet overfor noen i kommunen. Hvis undersøkelsen som foretas avdekker alvorlige feil eller mangler ved vedtak som er truffet, eller ved forvaltningens saksbehandling eller internkontroll, skal utvalget rapportere dette til kommunestyret, se § 23-5, men det er opp til kommunestyret å følge opp saken hvis det finner grunn til det.

Kontrollutvalget avgjør selv om og hvordan det vil sette i gang slik undersøkelse av konkrete saksforhold. Det er verken klageinstans eller domstol. Det er utvalgets leder som fastsetter saklisten til utvalgets møter så langt det ikke er tale om lovpålagte kontrollrutiner eller saker som en tredel eller flere av utvalgets medlemmer ønsker satt opp til behandling, se § [11–3](#). Utvalget avgjør selv hvorvidt og eventuelt i hvilket omfang det vil sette i gang undersøkelser av konkrete forhold.

I en situasjon der det som her er fremsatt påstand om korrupsjon, vil utvalgsleder og eventuelt utvalget måtte vurdere om dette blir betryggende behandlet av kommunens administrasjon, eller om det finner grunn til selv å foreta en undersøkelse av hvordan saken har blitt behandlet. Og om utvalget foretar undersøkelser av saksforholdet, er det fortsatt kommunestyret som har siste ord i saken.

Kommunestyret må kjenne sitt kontrollansvar

Hvis du er så heldig å bli valgt inn i kontrollutvalget, vil du få være med på å beslutte og planlegge ulike kontroller i kommunen eller fylkeskommunen i kommende periode.

Artikkel i Kommunal Rapport 19.09.23 – av ANNE-KARIN FEMANGER PETTERSEN - generalsekretær i Forum for Kontroll og Tilsyn

Folkevalgtopplæringen er omfattende, og det kan være vanskelig å få oversikt over alle sider ved det å være innbyggernes representant. Rollene er flere og ulike. Det er lett å identifisere seg med ombudsrollen. Den utgjør bindeleddet til innbyggerne, med sine mange måter å ivareta kontakten på.

Styringsrollen innebærer å sette dagsordenen og ta beslutninger.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunes virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid.

En annen side ved styringsrollen som ofte blir oversett i opplæringen, er oppgaven med å kontrollere kommunens virksomhet. Er tjenestene gode nok? Er effektiviteten god? Driver kommunen bærekraftig?

Som folkevalgt har du et medansvar for å hente ut svar gjennom mange typer kontrollhandlinger. Allerede gjennom formannskapslovene av 1837 fikk de lokale folkevalgte kontrollerende myndighet i lokale saker.

I dagens kommunelov har Stortinget gitt kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Med den lokale friheten følger altså ansvaret for at det blir utført kontroll. Lokaldemokratiet bygger med andre ord på ideen om frihet under ansvar.

Europarådets charter om lokalt selvstyre, som Norge sluttet seg til i 1989, vektlegger også dette ansvaret. Her benevnes lokalt selvstyre som «lokale myndigheters rett og evne til så langt loven tillater, på eget ansvar og i lokalbefolkningens interesse å regulere og administrere en betydelig del av de offentlige anliggender».

I 2016 ble prinsippet om lokalt selvstyre og alt det innebærer, nedfelt i Grunnloven. I dag har kommuneloven en egen del som handler om kontrollansvaret.

Kommunens folkevalgte har et eget system i ryggen som legger til rette for kontrollhandlinger med påfølgende reaksjon. Det skal fremme læring og forbedring. Systemet kalles den kommunale egenkontrollen. For å få ut gode svar om hvordan kommunen oppfyller sine plikter, må egenkontrollen fungere. Det må også bevilges nok penger til kontrollarbeidet.

Den kommunale egenkontrollen er todelt. Den administrative delen utøves gjennom kommunedirektørens internkontroll. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om sin internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn minst én gang i året.

Den folkevalgte delen av egenkontrollen, kontrollarbeidet, utøves av kontrollutvalget.

For at kommunestyret skal kunne oppfylle sitt kontrollansvar, må kommunestyret velge et kontrollutvalg som utøver kontroll på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunes virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid. Dette innebærer å bestille forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser fra revisor.

Videre skal kontrollutvalget påse at årsregnskapet blir forsvarlig revidert.

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretærbistand som er uavhengig av kommunens administrasjon og revisjon. Dette sekretariatet forbereder sakene til kontrollutvalget og påser at vedtak blir iverksatt.

En god egenkontroll krever samspill mellom aktørene. For at det skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både egne og hverandres roller.

Kontrollutvalget har ikke myndighet til å fatte vedtak som binder kommunedirektøren. Kontrollutvalget kan informere og innstille til kommunestyret, som kan fatte slike vedtak.

Kommunedirektøren kan uttale seg om kontrollutvalgets undersøkelser, men hen kan ikke styre hva som skal kontrolleres.

Kontrollutvalget kan heller ikke overprøve politiske prioriteringer som er gjort av kommunestyret. Utvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret har truffet, eller er i ferd med å treffe, et vedtak som vil være ulovlig.

Hvis du er så heldig å bli valgt inn i kontrollutvalget, vil du få være med på å planlegge ulike kontrollhandlinger, som forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, i kommende periode.

Da vil du bidra til å legge føringene på hvor kontrollen skal settes inn: Hva får innbyggerne igjen for skattepengene? Er resultatene gode nok i skolene? Følges lover og regler i barnevernet? Er effektiviteten god i de tekniske tjenestene? Foretar kommunen bærekraftige anskaffelser?

God egenkontroll er det som må til for å svare på disse spørsmålene. Da er det viktig at kommunestyrets kontrolloppgave og kjennskap til kontrollutvalgets rolle ikke nedprioriteres i folkevalgtopplæringen.

Lykke til med folkevalgtopplæringen!